

mia mitattiin systemaattisesti eikä vasta oireiden ilmaantuessa. Lääkkeiden titraus tehtiin yksilöllisesti, ja lääkkeet olivat ilmaisia, mikä paransi hoitoon sitoutumista. Vakavien haittatapahtumien määrässä ei ollut eroa, eikä hypotensiota, synkopeeta tai kaatumisvammoja ollut tiukan verenpainetavoitteen ryhmässä enemmän kuin muilla, edes haurastuneilla, jotka hekin näyttivät hyötyvän enemmän systolisen verenpaineen intensiivisestä alentamisesta.

Tutkijat uskovat myös verenpaineen intensiivisen hoidon parantavan aivoverenkiertoa – ei päinvastoin. Tutkimus muuttaa vanhusten verenpaineen hoitotavoitteita ja hoitokäytäntöjä, mutta muistuttaa myös hoidon yksilöllisen räätälöimisen tärkeydestä.

Suapino MA, Williamson JD. Applying the systolic blood pressure intervention trial results to older adults. *J Am Geriatr Soc* 2017;65:16–21.

KAISU PITKÄLÄ

B-vitamiinit saattavat lievittää skitsofrenian oireita

Vitamiinit ovat tärkeitä hermosolujen kasvua ja kunnossapitoa edistävien proteiinien valmistuksessa. Skitsofreniaa sairastavat syövät usein yksipuolisesti ja altistuvat siksi vitamiinien ja hivenaineiden puutteelle. Brittiläis-australialainen tutkijaryhmä pyrki meta-analyyssissään selvittämään, lievittävätkö antioksidantit (E- ja C-vitamiinit), B-vitamiinit (B₆, B₁₂, inositoli ja folaatti) tai hivenaineet (sinkki ja kromi) skitsofrenian oireita.

Analyyssin kelpuutettiin 18 satunnaisesti lumekontrolloitua tutkimusta, joihin osallistui yhteensä 832 potilasta (keski-ikä 42,8 v, miehiä 70 %). Sairauden kesto oli keskimäärin 17,2 vuotta.

B-vitamiinien tehosta löytyi 7 tutkimusta, joihin osallistui 297 potilasta. B-vitamiinit lievittivät skitsofreniapotilaiden psykiatrisia oireita vaikutuksen koolla (Hedgesin g) 0,51 (95 %:n LV 0,01–1,01; p = 0,047). Kolmessa tutkimuksessa (n = 192) arvioitiin B-vitamiinien

tehoa skitsofrenian positiivisiin ja neljässä (n = 220) negatiivisiin oireisiin. Teho kumpiinkin ei ollut merkittävä (positiiviset oireet p = 0,31 ja negatiiviset p = 0,26). Antioksidanttien tehosta löytyi kuusi tutkimusta (n = 340), eivätkä ne lievittäneet merkittävästi psykiatrisia oireita (g = 0,29, p = 0,40). Hivenaineista löytyi vain kaksi tutkimusta, pienempi (n = 29) positiivinen sinkistä ja suurempi (n = 100) negatiivinen kromista.

Meta-analyyssin tulosten perusteella B-vitamiinit lievittävät skitsofreniaa sairastavien psykiatrisia oireita. Muutamat asiat kuitenkin vaikeuttavat tutkimusten merkityksen arviointia. Yhteen tutkimuksesta (n = 17) oli otettu vain folaatin puutteesta kärsiviä potilaita ja toiseen (n = 42) potilaita, joiden veren homokysteiniipitoisuus oli suuri. Kolmessa tutkimuksessa käytettiin niin suuria B₆-vitamiinin annoksia (400–1 200 mg/vrk), että ne pitkäaikaiskäytössä saattaisivat vaurioittaa hermostoa. Kun B-vitamiinitutkimuksista analysoitiin erikseen viisi korkealaatuisinta (n = 227), vaikutuksen koko kasvoi (g = 0,73), mutta potilasmäärän pienentyessä tulos menetti niukasti merkitsevyytensä (p = 0,051). Näyttää siltä, että B-vitamiinit eivät lievitä erityisesti skitsofrenisia oireita, vaan kaikkia psykiatrisia oireita laaja-alaisesti.

Nykyistä tehokkaampia psykoosilääkkeitä ei todennäköisesti ole tulossa käyttöön seuraavien 10 vuoden aikana, ja myös skitsofrenian oireiden lievittäminen neuromodulaatiohoidoilla on osoittautumassa haastavaksi. Tämän takia kaikki oireita lievittävät hoidot ovat arvokkaita. Meta-analyyssin tulosten perusteella olisi hyödyllistä toteuttaa laaja satunnaistettu vertailututkimus pitkällä, yli vuoden seuranta-ajalla B-vitamiinien tehosta skitsofrenian lisälääkkeenä annoksilla, jotka eivät pitkäaikaishoidossa vaurioita hermostoa.

Firth J, Stubbs B, Sarris J ym. The effects of vitamin and mineral supplementation on symptoms of schizophrenia: a systematic review and meta-analysis. *Psychol Med*, verkossa ensin 16.2.2017, doi: 10.1017/S0033291717000022

TERO TAIMINEN

Etäpesäkkeisessä paksusuolisyövässä suoliresektio on tarpeen vain valikoidusti

Levinneen paksusuolisyövän hoidossa suoliresektion merkitys on ollut epäselvä. Joissakin tutkimuksissa primaarituumorin resektio on näyttänyt lisäävän elinaikaa, mutta nyt julkaistussa rekisteritutkimuksessa leikkaushoidon hyödyllisyydestä ei saatu näyttöä.

Rekisteritutkimuksessa seurattiin tietoja 15 154 potilaasta, joilla kaikilla oli primaaristi todettu etäpesäkkeinen paksusuolisyöpä. Vertailussa olivat potilaat, joilla alkutilanteessa yleistila oli heikentynyt ja ennuste huono eikä heitä sen takia ollut ohjattu leikkaukseen, ja potilaat, joilla oli primaarituumorin ja etäpesäkkeen kirurgisen hoidon yhdistelmällä paranemisen mahdollisuus. Yli puolet potilaista oli leikattu ensilinjassa (n = 8 641, 57 %). Ryhmien kuolleisuudessa ei ollut eroa.

Jos potilaalla ei ole suolioireita, läikehoito on ensisijainen hoitomuoto ja samalla kannattaa huolellisesti pohtia parantavan kirurgian mahdollisuutta, jos etäpesäkkeet ovat poistettavissa. Vaikean oireen takia tehty resektio on perusteltu palliatiivisessa mielessä. Meneillään olevat satunnaistetut tutkimukset antavat aikanaan tärkeän varmistuksen suoliresektion merkityksestä – suuntaan tai toiseen.

Alawadi Z, Phatak U, Hu C-Y ym. Comparative effectiveness of primary tumor resection in patients with stage IV colon cancer. *Cancer* 2017;123:1124–33.

SIRKKU JYRKKIÖ